

CURTEA DE APEL BRAȘOV

**Calendarul întrunirilor trimestriale organizate la nivelul Curții de Apel
Brașov potrivit dispozițiilor art. 26² din Regulamentul de ordine interioară
al instanțelor judecătorești, pentru anul 2015**

DOMENIUL DE SPECIALIZARE

CIVIL

CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

PENAL

2015

CURTEA DE APEL BRAȘOV

Calendarul întrunirilor trimestriale ce se vor organiza la nivelul Curții de Apel Brașov

potrivit dispozițiilor art. 26² din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, pentru anul 2015(trimestrele al II-lea și al IV-lea)

Domeniul de specializare	pt. trimestrul al II-lea 2015					pt. trimestrul al IV-lea 2015				
	Perioada în care sunt colectate temele propuse de către judecătorii secției (instanței)	Perioada în care: - se întocmește nota privind problemele juridice selectate; - se comunică nota vicepreședintelui curții	Perioada în care vicepreședintele curții stabilește, în colaborare cu președinții de secții, temele care vor fi dezbătute	Perioada în care se va comunica instanțelor referatul elaborat de vicepreședintele curții, privind temele ce vor fi dezbătute	Data și ora întâlnirii	Perioada în care sunt colectate temele propuse de către judecătorii secției (instanței)	Perioada în care: - se întocmește nota privind problemele juridice selectate; - se comunică nota vicepreședintelui curții	Perioada în care vicepreședintele curții stabilește, în colaborare cu președinții de secții, temele care vor fi dezbătute	Perioada în care se va comunica instanțelor referatul elaborat de vicepreședintele curții, privind temele ce vor fi dezbătute	Data și ora întâlnirii
CIVIL	1-15 aprilie 2015	Sfârșitul lunii aprilie 2015	1-8 mai 2015	20-29 mai 2015	5 iunie 2015 ora 12.00	1-15 octombrie 2015	Sfârșitul lunii octombrie 2015	2-10 noiembrie 2015	20-27 noiembrie 2015	11 decembrie 2015 ora 12.00
PENAL	1-15 aprilie 2015	Sfârșitul lunii aprilie 2015	1-8 mai 2015	20-29 mai 2015	3 iunie 2015 ora 13.00	1-15 octombrie 2015	Sfârșitul lunii octombrie 2015	2-10 noiembrie 2015	20-27 noiembrie 2015	9 decembrie 2015 ora 13.00
Contencios administrativ și fiscal	1-15 aprilie 2015	Sfârșitul lunii aprilie 2015	1-8 mai 2015	20-29 mai 2015	4 iunie 2015 ora 13.00	1-15 octombrie 2015	Sfârșitul lunii octombrie 2015	2-10 noiembrie 2015	20-27 noiembrie 2015	7 decembrie 2015 ora 13.00

CURTEA DE APEL BRAȘOV

SECȚIA CIVILĂ

Minuta întâlnirii trimestriale

a judecătorilor specializați în judecarea cauzelor civile

din circumscripția Curții de Apel Brașov

din 3 aprilie 2015

JUDECĂTORIA TG. SECUIESC

I. Contractele de închiriere (ex. contractele încheiate în temeiul legii 114/1996) anterior intrării în vigoare a NCPC, pot fi considerate titluri executorii în condițiile noului cod civil sau valoarea de titlu executoriu trebuie analizată prin raportare la legea în vigoare la momentul întocmirii titlului.

(Tratat teoretic și practic de executare silită, ediția 2013, Editura Universul Juridic București vol. I pag. 345-346 autori Evelina Oprina – Ioan Gârbuleț)

DREPT CIVIL – Contracte de închiriere

Cod obiect ECRIS: 3200 – acțiune în constatare

Cu opinie majoritară s-a stabilit că:

Potrivit disp. art. 1798 cod civil „contractele de locațiune încheiate prin înscris sub semnătură privată care au fost înregistrate la organele fiscale precum și cele încheiate în formă autentică constituie titluri executorii pentru plata chiriei la termenele și în modalitățile stabilite în contract sau, în lipsa acestora, prin lege”.

Acest text se aplică numai contractelor încheiate sub imperiul noului cod civil.

În consecință potrivit principiului „tempus regit actum” contractele de închiriere încheiate anterior intrării în vigoare a noului cod civil NU constituie titlu executoriu decât dacă este încheiat în formă autentică și cuprinde o clauză potrivit căreia în caz de neexecutare a obligațiilor „constituie titlu executoriu”.

TRIBUNALUL COVASNA

II. Acțiunile privind nulitatea clauzelor referitoare la comisionul de risc din contractele de credit bancar.

- decizia civilă nr. 1861/2013 pronunțată de Curtea de Apel Brașov

- decizia civilă nr. 251/2014 pronunțată de Tribunalul Covasna.

DREPT CIVIL

Contract de împrumut

Cod obiect ECRIS: 4340 – constatare nulitate act

S-a concluzionat că în cauzele care au un astfel de obiect „comisionul de risc” este o clauză abuzivă.

Analiza acestor clauze va fi nuanțată în funcție de particularitatea fiecărei cereri de chemare în judecată.

III. Calcularea salariului de bază pentru personalul nedidactic angajat în cadrul unităților de învățământ, după data de 1.01.2010. Dacă stabilirea salariului de bază a acestei categorii de angajați, după data de 01.01.2010 se face prin luarea în considerare a salariului de încadrare din luna decembrie 2009 (așa cum este prevăzut în OG 10/2008 la care să se adauge suma aferentă gradațiilor corespunzătoare tranșelor de vechime, iar în cazul trecerii la o altă tranșă de vechime, la salariul de bază astfel constituit să se aplice noua gradație.

Litigii de muncă

Cod obiect ECRIS: 5980 – drepturi bănești

Se va amâna pentru o discuție viitoare având în vedere că pe rolul acestei instanțe se află cauze cu un astfel de obiect și pentru a fi evitată o posibilă antepronunțare.

CURTEA DE APEL BRAȘOV

IV. Competența de soluționare a litigiilor de muncă în care angajatorul se află în procedura insolvenței.

LITIGII DE MUNCĂ

Cod obiect ECRIS: 5880 - conflict de muncă

Prin încheierea ședinței camerei de consiliu din 25.02.2014 Tribunalul Brașov – complet specializat litigii de muncă - a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea secției a II-a civilă care soluționează cauze privind insolvența și de contencios administrativ. În adoptarea acestei soluții s-a reținut de instanță că sunt incidente disp. art. 41 alin. 1 și 4 din legea 84/2014, că este vorba despre desființarea postului unui membru de sindicat, când angajatorul se află în procedura insolvenței în temeiul Hotărârii Administratorului Special nr. 1 din 04.12.2014.

Art.41 alin. 1 din legea 84/2014 prevede următoarele:

Toate procedurile prevăzute de prezentul capitol, cu excepția apelului, sunt de competența tribunalului sau, dacă este cazul, a tribunalului specializat în a cărui circumscripție debitorul și-a avut sediul social/profesional cel puțin șase luni anterior datei sesizării instanței. Dacă în cadrul tribunalului a fost creată o secție specială de insolvență, acestea îi aparține competența pentru derularea procedurile prevăzute de prezenta lege.

Cu opinie majoritară s-a stabilit că art. 41 alin.1 și 4 din codul insolvenței nu poate constitui temei de drept pentru declinarea competența de soluționare a litigiilor de muncă în favoarea secției care soluționează litigii privind insolvența.

V. Acordarea grupelor de muncă în situația în care angajatorii eliberează numai adeverințe care atestă această stare de fapt, în lipsa mențiunilor din carnetul de muncă. Admisibilitatea acțiunilor promovate privind valorificarea acestor grupe de muncă în situația în care CJP refuză acest lucru.

ASIGURĂRI SOCIALE

Cod obiect ECRIS: 6160 – contestație decizie de pensionare

Analiza va fi nuanțată în funcție de particularitățile speței și condiționată de existența documentelor verificabile existente la angajator.

La acordarea grupelor de muncă menționate în adeverințele emise de foștii angajatori instanța va verifica dacă s-au făcut determinări de noxe la nivelul locurilor de muncă din unitatea la care a lucrat contestatorul ținând cont de faptul că în perioada 1.01.1976 - 31.12.1989 acordarea grupelor de muncă nu este condiționată de existența acestor determinări de noxe.

(A se vedea Revista Dreptul nr.10/2010 - Autor Gabriela Cristina Frențiu)

TRIBUNALUL BRAȘOV

VI. Reprezentarea în instanță de către sindicat, a persoanelor care nu mai au calitatea de salariați în cauzele ce au ca obiect pretenții rezultate din raporturile de muncă existente între părți.

LITIGII DE MUNCĂ

art. 28 alin. 3 din Legea nr. 62/2011

Cu opinie majoritară s-a stabilit că trebuie verificat statutul organizației sindicale privind modul de încetare a calității de membru sindicat după care se va stabili dacă reprezentarea este sau nu legală chiar și după pierderea calității de salariat.

VII. Prescripția dreptului material la acțiune în cauzele promovate de personalul feroviar care au ca obiect drepturi prevăzute în contractul colectiv de muncă - prime, ajutoare materiale.

LITIGII DE MUNCĂ

Cod obiect ECRIS: 5980 – drepturi bănești

a) Într-o primă opinie s-a apreciat că dreptul la acțiune este prescriptibil în trei ani dacă respectivele drepturi sunt asimilate salariului așa cum este definit de disp. art. 160 din codul muncii, fiind incidente disp. art. 268 lit. c din codul muncii;

b) Într-o altă opinie s-a reținut că sunt aplicabile disp. art. 268 lit. e) iar cererile de chemare în judecată sunt supuse regimului prescripției de șase luni de la data nașterii dreptului material la acțiune, fiind vorba de drepturi care izvorăsc din contractul colectiv de muncă.

S-a constatat că este practică unitară în sensul prescripției de trei ani potrivit disp. art. 268 lit. c din codul muncii, drepturile cu conținut pecuniar fiind asimilate noțiunii de „alte sporuri” așa cum este definită în cuprinsul disp. art. 160 din codul muncii.

VIII. Termenul de 120 de zile prevăzut de disp. art. 32 din legea 165/2013 reprezintă un termen de decădere doar pentru procedura administrativă sau și pentru procedura în fața instanței.

DREPT CIVIL

Cod obiect ECRIS: 3960 – revendicare imobiliară

Art. 32 din legea 165/2013

„Se instituie un termen de decădere în procedura administrativă de 120 de zile în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrisuri dosarele depuse la entitățile investite de lege. Termenul curge de la data la care persoanei i se comunică în scris documentele necesare soluționării cererii sale.”

În unanimitate s-a stabilit că va fi aplicat întocmai art.32 din legea 165/2013 care spune că termenul de 120 de zile se aplică în procedura administrativă.

TRIBUNALUL PENTRU MINORI ȘI FAMILIE BRAȘOV

IX. La stabilirea pensiei de întreținere este luată în calcul și norma de hrană de care beneficiază debitorul obligației de întreținere?

DREPT CIVIL

MINORI ȘI FAMILIE

Cod obiect ECRIS: 5590 – pensie întreținere

a) Într-o primă opinie s-a apreciat că poate fi luată în calcul întrucât face parte din veniturile debitorului obligației de întreținere.

b) În cea de-a doua opinie s-a apreciat că nu poate fi avută în vedere la calculul pensiei de întreținere întrucât are o destinație specială.

Se va relua această discuție la o ședință ulterioară.

X. În cadrul acțiunilor ce au ca obiect stabilirea pensiei de întreținere sau majorarea pensiei de întreținere, recunoașterea făcută de debitorul obligației de întreținere în primă instanță, la primul termen de judecată poată să atragă sau nu obligarea debitorului la plata cheltuielilor de judecată?

DREPT CIVIL

Art. 451 Cod procedură civilă

a) Într-o primă opinie s-a stabilit că poate fi obligat la plata cheltuielilor de judecată numai dacă acțiunea are ca obiect stabilirea pensiei, prezumându-se starea de nevoie a creditorului obligației de întreținere iar în cazul acțiunilor privind majorarea pensiei nu se mai aplică această prezumție.

b) Într-o altă opinie s-a reținut că debitorul nu poate fi obligat la plata cheltuielilor de judecată fiind vorba despre o recunoaștere a pretențiilor.

Cu opinie majoritară s-a stabilit că debitorul obligației de plată a cheltuielilor de judecată în acest gen de cauze va fi acordat

JUDECĂTORIA ZĂRNEȘTI

XI. Competența teritorială în cadrul contestației la executare pentru situația în care încuviințarea executării silită s-a făcut înainte de Decizia Curții Constituționale 348/17.06.2014 și de modificare a NCPC iar debitorul locuiește în raza teritorială jurisdicțională a altei instanțe. Cauza se soluționează la:

DREPT CIVIL

Cod obiect ECRIS: 3440 – Contestație la executare

- a) Judecătoria în raza căreia domiciliază debitorul urmând a fi declinată;
- b) Instanța care a încuviințat executarea silită (NCPC).

Cu unanimitate s-a stabilit că va fi aplicat textul așa cum a fost modificat și este în vigoare în prezent.

Punctul 2 din adresă va fi înaintat secției contencios administrativ.

Întocmit,

Președinte secție civilă,

Judecător Nicoleta Grigorescu

Curtea de Apel Braşov

Secția Contencios administrativ și fiscal

Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor specializați în judecarea cauzelor de contencios administrativ și fiscal din circumscripția Curții de Apel Braşov

06 aprilie 2015

CUPRINS:

- I. Contestarea actului administrativ fiscal. Respingerea ca tardiv formulată a contestației administrative. Neatacarea Deciziei de soluționare a contestației administrative. Soluție.
- II. Aplicarea dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 554/2004, modificată.
- III. Modalitatea de aplicare a Legii nr. 164/2014 având în vedere distincțiile pe care le prevede cu privire la Legea nr. 290/2003 și la Legea nr. 9/1998.
- IV. Admisibilitatea cererii de intervenție principală în cadrul litigiilor având ca obiect contestarea actelor administrative emise de Curtea de Conturi.
- V. Competența materială a instanței de contencios administrativ de a soluționa acțiunile formulate de angajator ce au ca obiect constatarea inexistenței obligației de emiteră a ordinelor sau dispozițiilor de imputare ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 124/2014 privind unele măsuri referitoare la venituri de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice.
- VI. Valoarea declarațiilor de martori pentru stabilirea calității de beneficiar al Decretului- Lege nr. 118/1990 (în privința stabilirii existenței măsurii domiciliului obligatoriu pe baza declarațiilor de martori).
- VII. Legalitatea decontărilor efectuate de UAT în situația în care valoarea rezultată din situațiile de lucrări (însoțită de acte justificative) e mai mică decât valoarea contractului (Ordinul 1917/2005 pct. 2.8 cost de achiziție) - dosarele nr. 1900/119/2010* și nr. 1347/119/2013.
- VIII. Intervenția accesorie/chemarea în garanție în Noul cod de procedură civilă – aspecte procesuale.
- IX. Prescripția dreptului de a solicita restituirea taxei de poluare (art. 124 OG nr. 92/2013). Prescripția dreptului la acțiune în contencios administrativ. (art. 11 Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ).
- X. Competența materială în cazul contestării procesului verbal de contravenție și a actelor de control care ar atrage competența tribunalului, ca instanță de contencios administrativ – disjungerea cererii de anulare a actelor de control și declinarea acestui petit la tribunal sau declinarea întregii cauze, în condițiile art. 99 alin. 2 c.pr.civ.

I. Contestarea actului administrativ fiscal. Respingerea ca tardiv formulată a contestației administrative. Neatacarea Deciziei de soluționare a contestației administrative. Soluție (temă propusă de Tribunalul Braşov).

- art. 205 – 218 din Codul de procedură fiscală

- Cod obiect ECRIS: 5050 – contestație act administrativ fiscal

Problema propusă de către Tribunalul Braşov reprezintă un caz particular al dezbaterii mai ample referitoare la obiectul acţiunii în contencios fiscal, prin prisma reglementărilor Codului de procedură fiscală.

Această problemă a făcut obiectul dezbaterii și la întâlnirea președinților SCAF din perioada 26-27.03.2015, ocazie cu care formatorul INM participant, d-na judecătoarea Gabriela Bogasiu (judecătoare la ICCJ – SCAF), a expus următorul punct de vedere:

„Titlul IX (art. 205 – 218) din Codul de procedură fiscală reglementează o procedură administrativă de contestare a actelor administrative fiscale, prin care se lasă posibilitatea autorităților emitente ale actelor atacate sau autorităților ierarhic superioare acestora de a reveni asupra măsurilor luate sau de a le redimensiona în limitele prevăzute de lege. Procedura administrativă este obligatorie și se finalizează prin decizia emisă în temeiul art. 216-217, ce poate fi atacată în contencios administrativ, potrivit art. 218 alin. (2) C. proc. fisc.

Acest cadru normativ special derogă de la regimul de drept comun în materia procedurii prealabile administrative, reglementat prin art. 7 din Legea nr. 554/2004. Prin urmare, regularitatea demersurilor procesuale efectuate de persoanele care se consideră vătămate nu poate fi apreciată prin aplicarea literală a prevederilor art. 7 din Legea nr. 554/2004.

Legalitatea deciziei de impunere, a raportului de inspecție fiscală ori a altor acte supuse contestării urmează a fi analizată în cadrul acţiunii îndreptate împotriva deciziei emise în temeiul art. 216 C. proc. fisc., practica Înaltei Curți fiind conturată în sensul că instanța se investește cu dezlegarea fondului raportului de drept fiscal numai dacă autoritatea competentă a soluționat contestația pe fondul său.

Interpretarea prevederilor din legislația națională într-un mod care să concorde cu garanțiile dreptului la un proces echitabil, consacrat în art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului – cu precădere termenul rezonabil în derularea procedurilor administrative și judiciare – face ca atribuția instanței de contencios administrativ de a rezolva fondul litigiului, impunând măsuri care să înlăture complet și efectiv consecințele vătămătoare ale conduitei administrative nelegale, să nu fie exclusă *de plano*, în toate situațiile în care autoritatea fiscală nu a soluționat contestația administrativă pe fondul său sau nu a emis o decizie în termenul legal. Dar pentru a se putea ajunge la o astfel de concluzie este necesar ca probele administrate să ofere argumente solide în sensul că reluarea procedurii administrative ar fi lipsită de efectivitate, că marja de apreciere a autorității fiscale ar fi redusă la zero ori că, prin conduita sa, autoritatea publică și-a exercitat abuziv drepturile procesuale, deturnând finalitatea normelor ce reglementează procedura administrativă; termenul rezonabil se analizează de la caz la caz, în funcție de anumite criterii cristalizate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului: complexitatea pricinii, atitudinea părților, miza litigiului”.

Jurisprudență ICCJ – SCAF referitoare la aceste situații de excepție: decizia nr. 4812/2013, decizia nr. 106/2014, decizia nr. 391/2014, decizia nr. 1924/2014, decizia nr. 2180/2014, decizia nr. 3203/2014.

Jurisprudență ICCJ – SCAF: decizia nr. 2586/2014 (dosar 58/64/2012 – acțiunea a avut ca obiect cererea de anulare a deciziei de soluționare a contestației administrative prin care aceasta a fost respinsă ca fiind rămasă fără obiect și obligarea organului fiscal la soluționarea pe fond), decizia nr. 1820/2014 (dosar nr. 517/62/2012 – acțiunea a avut ca obiect cererea de anulare a deciziei de impunere și a raportului de inspecție fiscală).

Față de argumentele arătate anterior, în unanimitate, magistrații prezenți și-au însușit acest punct de vedere – obiectul acțiunii în contencios fiscal îl reprezintă decizia de soluționare, pe fond, a contestației administrative. Excepțiile de la această regulă vor fi analizate de judecătorul cauzei, în funcție de situația de fapt concretă, având în vedere cele expuse anterior.

II. Aplicarea dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 554/2004, modificată prin Legea nr. 138/2014 (temă propusă de Tribunalul Brașov).

- Cod obiect ECRIS: 4845 – amendă pentru neexecutarea hotărârii judecătorești (art. 24 din Legea nr. 554/2004)

Tema a fost propusă având în vedere, în primul rând, incidentele ivite în practică la nivelul compartimentului executări civile legate de executarea hotărârilor judecătorești prin care s-a dispus aplicarea amenzii, în condițiile art. 24 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, respectiv în situația în care, prin încheierea de aplicare a amenzii, conducătorul instituției publice nu a fost indicat ca persoană fizică. S-a arătat că, în aceste situații, organul fiscal restituie instanței de executare titlul executoriu cu mențiune imposibilității punerii în executare.

În acest context, s-a pus în discuție natura juridică a răspunderii conducătorului autorității publice, respectiv dacă este sau nu o răspundere personală.

În unanimitate, magistrații prezenți au exprimat punctul de vedere în sensul că răspunderea conducătorului autorității publice este o răspundere personală, pentru omisiunea de a lua, în termenul prevăzut de lege, măsurile necesare pentru executarea titlului executoriu emis de instanța de contencios administrativ, astfel că este necesară identificarea acestuia ca persoană fizică, cu atributele corespunzătoare: nume, prenume și CNP, instanțele judecătorești având acces la baza de date corespunzătoare.

În situația în care conducerea instituției publice se schimbă, în perioada de executare a titlului emis de instanța de contencios administrativ, s-a stabilit că răspunderea intervine, pentru fiecare dintre persoanele fizice care ocupă funcția respectivă, proporțional cu perioada în care a îndeplinit această funcție de conducere și nu a fost pusă în executare hotărârea instanței de contencios administrativ, aspecte care trebuie determinate prin chiar încheierea de aplicare a amenzii în condițiile art. 24 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Cu privire la dispozițiile art. 24 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 138/2014, s-a arătat că acestea nu au făcut încă obiectul unor cauze, pe rolul instanțelor de contencios administrativ din raza Curții de Apel Brașov, însă s-a pus problema modului de aplicare a prevederilor alin. 4 și 5 din acest articol, respectiv, a modului de repartizare a cererilor formulate de către creditor/sesizărilor întocmite de către compartimentul executări civile al instanței de executare, în situația în care în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a amenzii și de acordare a penalităților debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu.

Au fost exprimate două opinii: prima în sensul că cererea creditorului/sesizarea întocmită de compartimentul executării civile al instanței de executare vor fi soluționate de completul care a pronunțat încheierea de aplicare a amenzii, în condițiile art. 24 alin. 3 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, iar cea de-a doua, în sensul că repartizarea cererii trebuie să respecte principiul repartizării aleatorii, în condițiile art. 95 alin. 2 din Hotărârea CSM nr. 387/2005 pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, modificată.

S-a propus consultarea celorlalte curți de apel și a CSM în vederea identificării unui mod unitar de interpretare a dispozițiilor legale incidente.

III. Modalitatea de aplicare a Legii nr. 164/2014 având în vedere distincțiile pe care le prevede cu privire la Legea nr. 290/2003 și la Legea nr. 9/1998 (temă propusă de Tribunalul Brașov).

- art. 9 din Legea nr. 164/2014.
- Cod obiect ECRIS: 5080 - despăgubire

Nu a fost identificată jurisprudență la nivelul Curții de Apel Brașov privind aplicarea Legii nr. 164/2014. Curtea Constituțională nu a pronunțat nici o decizie referitoare la acest act normativ și nici nu a fost înregistrată nici o sesizare a ICCJ în condițiile art. 520 c.pr.civ.

S-a arătat că art. 9 din Legea nr. 164/2014, respectiv lit. a) și b), determină caracterul de „act administrativ prin care se stabilește dreptul la despăgubiri și cuantumul acestora” diferit pentru actele emise în temeiul Legii nr. 290/2003, respectiv cele emise în temeiul Legii nr. 9/1998.

Astfel, hotărârea comisiei județene, respectiv a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, emisă înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 164/2014 constituie act administrativ prin care se stabilește dreptul la despăgubiri și cuantumul acestora, chiar dacă nu a fost validată. Însă, în aplicarea Legii nr. 9/1998, numai ordinul emis de șeful Cancelariei Primului Ministru, respectiv decizia de plată emisă de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, în temeiul Legii nr. 9/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi constituie act administrativ prin care se stabilește dreptul la despăgubiri și cuantumul acestora, ceea ce presupune că a fost parcursă procedura de contestare la comisia centrală, în condițiile art. 7 din Legea nr. 9/1998, modificată.

Nu au fost formulate opinii și s-a stabilit luarea în discuție a problemei semnalate la o întâlnire ulterioară, în măsura în care se va evidenția, în hotărârile pronunțate de instanțe, o practică neunitară.

IV. Admisibilitatea cererii de intervenție principală în cadrul litigiilor având ca obiect contestarea actelor administrative emise de Curtea de Conturi (temă propusă de Tribunalul Brașov).

- art. 64 c.pr.civ. raportat la art. 61 și 33 c.pr.civ.; art. 204 și 227 din Hotărârea nr. 155/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități.
- Cod obiect ECRIS: 5130 – litigii Curtea de Conturi (Legea nr. 94/1992)

S-a arătat că trebuie făcută distincție între cererile de intervenție accesorii și cele principale.

În cazul cererilor de intervenție accesorie, analiza condiției interesului pentru participarea terțului în cadrul litigiilor având ca obiect contestarea actelor administrative emise de Curtea de Conturi, se face prin raportare la prevederile art. 33 c.pr.civ. – interes determinat, personal, legitim, născut și actual, în funcție de situația de fapt din fiecare litigiu.

În ceea ce privește participarea terțului ca intervenient principal în cadrul litigiilor având ca obiect contestarea actelor administrative emise de Curtea de Conturi, s-a arătat că, în primul rând, instanța trebuie să verifice cererea de intervenție și să îi dea calificarea juridică legală, prin prisma art. 61 alin. 2 și 3 c.pr.civ. Cererea de intervenție principală, astfel calificată, este însă inadmisibilă, în condițiile în care intervenientul principal solicită și el anularea actelor Curții de Conturi, prin prisma faptului că art. 204 și 227 din Hotărârea nr. 155/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități conferă calitate procesuală activă pentru a contesta actele Curții de Conturi numai conducătorului unității verificate, raporturile dintre Curtea de Conturi și unitatea verificată fiind distincte de cele dintre unitate și terțul care invocă un drept propriu, izvorât din raporturile cu unitatea verificată. Dacă obiectul intervenției principale este o altă cerere decât contestarea actelor administrative emise de Curtea de Conturi, pe lângă condiția interesului prevăzută de art. 61 și 33 c.pr.civ., trebuie analizat dacă dreptul propriu pretins de terțul intervenient are o strânsă legătură cu acțiunea principală de anulare a actelor Curții de Conturi și, în funcție de această analiză, se determină admisibilitatea cererii de intervenție principală.

În unanimitate, magistrații prezenți au susținut acest punct de vedere.

Jurisprudența identificată la nivelul Curții de Apel Brașov până la data prezentei întâlniri: decizia nr. 5/Ap/23.01.2015 pronunțată în dosarul nr. 1574/62/2014/a2 (inadmisibilitate intervenție accesorie după încuviințarea în principiu a intervenției principale formulate de același terț) și decizia nr. 11/Ap/10.03.2015 pronunțată în dosarul nr. 7734/62/2013/a1 (inadmisibilitate cerere intervenție principală având ca obiect cererea terțului de anulare a actelor Curții de Conturi).

S-a mai arătat, în cursul discuțiilor, că, în jurisprudența Curții de Apel Brașov, a fost conferită calitate procesuală activă, în litigiile având ca obiect anularea actelor Curții de Conturi și altor persoane decât conducătorului unității verificate. Cu privire la acest aspect, având în vedere că nu a făcut obiectul unei sesizări anterioare, s-a propus includerea pe agenda următoarei întâlniri de practică neunitară, sesizarea urmând a fi făcută de către Tribunalul Covasna, cu indicare și a deciziilor invocate, pentru a fi supuse dezbaterii argumentele juridice prezentate și pentru a se adopta o soluție unitară.

V. Competența materială a instanței de contencios administrativ de a soluționa acțiunile formulate de angajator ce au ca obiect constatarea inexistenței obligației de emitere a ordinelor sau dispozițiilor de imputare ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 124/2014 privind unele măsuri referitoare la venituri de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice (temă propusă de Tribunalul Brașov).

- art. 98 alin. 1 c.pr.civ.; art. 85 alin. (1) din Legea nr. 188/1999;

- Cod obiect ECRIS: 5200 – litigiu privind funcționarii publici (Legea nr. 188/1999)

Din hotărârile pronunțate de Tribunalul Brașov și atașate adresei de sesizare a problemelor propuse rezultă că obiectul principal al acțiunilor respective îl reprezintă cererea autorităților publice de obligare a pârâților persoane fizice – foști funcționari publici, la plata unor sume încasate necuvenit, caracter constatat prin decizii emise de Curtea de Conturi și numai petitul subsidiar acțiunilor este cel de constatare a incidenței Legii nr. 84/2012 și a Legii nr. 124/2013.

Competența materială se determină prin raportare la obiectul principal al acțiunii,, în condițiile art. 98 alin. 1 c.pr.civ.

Referitor la acest aspect s-a arătat că, la întâlnirea reprezentanților Consiliului Superior al Magistraturii cu președinții secțiilor de contencios administrativ și fiscal de la Înalta Curte de Casație și Justiție și curțile de apel din perioada 23-24 octombrie 2014, au fost arătate următoarele :

„S-a precizat că problema a fost dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe calea regulatorului de competență (decizia ICCJ nr. 1026/2012). În decizia citată, instanța supremă a statuat că, în speță, nu sunt aplicabile dispozițiile art. 85 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 întrucât funcționarul public nu se mai află în raport de serviciu cu autoritatea sau instituția publică prejudiciată, angajarea răspunderii patrimoniale, calificate generic în art. 75 și 84 din Legea nr. 188/1999 ca fiind o răspundere civilă, neputând fi făcută decât pe calea de drept comun a antrenării răspunderii civile delictuale, conform prevederilor cuprinse în Codul civil.

Au fost formulate însă următoarele nuanțări, plecând de la durata raportului de serviciu, momentul încetării calității de funcționar public și emiterea/neemiterea dispoziției de imputare.

Referitor la momentul la care se verifică existența/inexistența calității de funcționar public, au fost conturate 4 ipoteze posibile:

a) dacă la momentul constatării pagubei, identificării persoanei responsabile și al sesizării instanței de contencios administrativ (cu acțiune în verificarea legalității deciziei de impunere) nu mai subzistă calitatea de funcționar public, dispozițiile art. 85 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 nu sunt aplicabile, recuperarea pagubei putând fi realizată doar pe calea acțiunii în fața instanței civile. Aceasta este ipoteza din decizia ICCJ pronunțată în regulatorul de competență.

b) dacă atât la momentul constatării pagubei, cât și cel al sesizării instanței de contencios administrativ exista calitatea de funcționar public, competența aparține instanței de contencios administrativ, temeiul răspunderii fiind cel al legii speciale – Legea nr. 188/1999

c) dacă la momentul constatării pagubei exista calitatea de funcționar public și a fost emisă decizia de impunere în termenul legal de 30 zile, dar, la momentul sesizării instanței de contencios administrativ, calitatea de funcționar public nu mai subzistă, instanța de contencios administrativ se va putea pronunța cu privire la recuperarea pagubei, dar în contextul sesizării cu verificarea legalității actului administrativ, respectiv al dispoziției de impunere, având în vedere faptul că în materia contenciosului administrativ obligarea la despăgubiri în repararea prejudiciului este subsumată anulării actului administrativ.

d) dacă la momentul constatării pagubei exista calitatea de funcționar public, dar nu a fost emisă decizia de impunere în termenul legal de 30 zile, instanța de contencios administrativ nu mai poate realiza o verificare a legalității actului administrativ. În acest caz, acțiunea în angajarea răspunderii patrimoniale pe temeiul Legii nr. 188/1999 în fața instanței de contencios administrativ va fi inadmisibilă. În această ipoteză, autoritatea publică are deschisă calea acțiunii civile în pretenții, în cadrul căreia fostul funcționar public se poate apăra invocând neemiterea

dispoziției de imputare în termenul de 30 de zile de la constatarea pagubei, prevăzut de art. 85 din Legea nr. 188/1999. Referitor la această problemă s-a apreciat, într-o altă opinie, că apărarea poate viza doar aspectele reținute în raportul Curții de Conturi care a constatat producerea pagubelor a căror reparare se solicită.”

În unanimitate, magistrații prezenți au susținut acest punct de vedere.

VI. Valoarea declarațiilor de martori pentru stabilirea calității de beneficiar al Decretului-Lege nr. 118/1990 (în privința stabilirii existenței măsurii domiciliului obligatoriu pe baza declarațiilor de martori) (temă propusă de Tribunalul Covasna).

- art. 10 din Decretul Lege nr. 118/1990, art. 264 c.pr.civ.;

- Cod obiect ECRIS: 5350 – refuz acordare drepturi persecutați politic D.L. nr. 118/1990.

Pentru a avea calitatea de persoană îndreptățită reclamanții trebuie să fi fost supuși, ei sau soțul/soția ori părinții cu care locuiau, măsurii administrative a domiciliului obligatoriu, condiție a cărei îndeplinire poate fi dovedită atât cu înscrișuri cât și cu martori sau alte mijloace de probă, conform art. 10 din Decretul Lege nr. 118/1990.

Probele au valoare probantă în condițiile art. 264 c.pr.civ. „Aprecierea probelor

(1) Instanța va examina probele administrate, pe fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor.

(2) În vederea stabilirii existenței sau inexistenței faptelor pentru a căror dovedire probele au fost încuviințate, judecătorul le apreciază în mod liber, potrivit convingerii sale, în afară de cazul când legea stabilește puterea lor doveditoare.”

Se menține divergența de opinii existentă între Tribunalul Covasna și Curtea de Apel Brașov, referitoare la interpretarea Deciziei nr. 9/13.10.2014 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru Dezlegarea unor Chestiuni de Drept. Nu au fost însă semnalate decizii de practică neunitară.

VII. Legalitatea decontărilor efectuate de UAT în situația în care valoarea rezultată din situațiile de lucrări (însoțită de acte justificative) e mai mică decât valoarea contractului (Ordinul 1917/2005 pct. 2.8 cost de achiziție) - dosarele nr. 1900/119/2010* și nr. 1347/119/2013 (temă propusă de Tribunalul Covasna).

- pct. 2.8 Ordinul 1917/2005;

- Cod obiect ECRIS: 5130 – litigii Curtea de Conturi (Legea nr. 94/1992).

Una dintre opiniile exprimate a fost în sensul că, în analiza dispozițiilor pct. 2.8 din Ordinul nr. 1917/2005 care reglementează faptul că la data intrării în patrimoniu, bunurile se evaluează și se înregistrează în contabilitate la valoarea de intrare, valoare care, în ceea ce privește bunurile procurate cu titlu oneros, se stabilește prin raportare la costul de achiziție (care cuprinde prețul de cumpărare, taxele de import și alte taxe, cheltuielile de transport, manipulare și alte cheltuieli care pot fi atribuibile direct achiziției bunurilor respective) și că reducerile comerciale acordate de furnizor nu fac parte din prețul de achiziție. Prin preț de cumpărare se înțelege prețul cu care bunul a fost achiziționat de instituția publică de la operatorul economic, furnizorul fiind societatea căreia i s-a plătit prețul, iar nu furnizorul acesteia. (opinia este cuprinsă și în considerentele deciziei nr. 2687/R/02.12.2014 pronunțată de Curtea de Apel Brașov în dosarul nr. 1347/119/2013)

Având în vedere intervalul scurt de la data sesizării problemei de practică neunitară (mai puțin de o săptămână), s-a propus reluarea discuției la următoarea întâlnire de practică neunitară, sesizarea urmând a fi făcută de către Curtea de Apel Brașov, cu verificarea jurisprudenței proprii sub acest aspect.

VIII. Intervenția accesorie/chemarea în garanție în Noul cod de procedură civilă – aspecte procesuale (temă propusă de Curtea de Apel Brașov).

- art. 64 alin. 4 c.pr.civ.;

- Cod obiect ECRIS: 5107 – inadmisibilitate cerere introducere în cauză a altor persoane.

S-a arătat că prevederile art. 64 alin. 4 c.pr.civ. stabilesc expres că pronunțarea asupra admisibilității în principiu a cererii de intervenție se face prin încheiere, supusă apelului, respectiv recursului, în funcție de stadiul procesual în care cererea este formulată, instanța având obligația de a comunica încheierea prin care respinge ca inadmisibilă cererea de intervenție și a suspenda judecata, în cazul în care calea de atac împotriva acestei încheieri este exercitată.

Norme de trimitere la dispozițiile art. 64 alin. 4 c.pr.civ. sunt cuprinse și în art. 69 alin. 3 c.pr.civ. referitor la chemarea în judecată a altor persoane, art. 74 alin. 2 c.pr.civ. referitor la chemarea în garanție.

Jurisprudență CApBv: decizia nr. 304/R/2015 pronunțată în dosarul nr. 288/119/2014.

În unanimitate, magistrații prezenți au susținut acest punct de vedere.

IX. Prescripția dreptului de a solicita restituirea taxei de poluare (art. 124 OG nr. 92/2013). Prescripția dreptului la acțiune în contencios administrativ. (art. 11 Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ) (temă propusă de Curtea de Apel Brașov).

- art. 124 c.pr.fiscală; art. 11 din Legea nr. 554/2004;

- Cod obiect ECRIS: 5263 – pretenții.

Opinia exprimată de magistrații Curții de Apel Brașov este în sensul că, în cadrul acțiunilor având ca obiect restituirea taxei de poluare, mai întâi, trebuie verificată respectarea termenului de prescripție pentru promovarea acțiunii în contencios administrativ prin raportare la prevederile art. 11 Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ (6 luni de la data comunicării răspunsului la cererea de restituire a taxei adresată organului fiscal/refuzului de soluționare a acestei cereri/expirării termenului de soluționare a acestei cereri).

În situația în care acest termen este respectat, instanța va trece ulterior la verificarea termenului de prescripție stabilit de art. 135 c.pr.fiscală pentru formularea cererii de restituire în condițiile art. 117 c.pr.fiscală. Acest termen începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care taxa solicitată a fi restituită a fost achitată de către contribuabil. Prescripția este de ordine publică (dreptul material de a solicita restituirea taxei se naște la data achitării taxei (2008), înainte de intrarea în vigoare a C. Civ. – 01.10.2011).

Prin urmare, exemplificativ, pentru taxele poluare achitate în 2008 – termenul de prescripție pentru formularea cererii de restituire în condițiile art. 117 c.pr.fiscală s-a împlinit la 01.01.2014, astfel că, dacă cererea de restituire s-a formulat ulterior acestui moment, termenul de prescripție este împlinit. Data cererii de chemare în judecată produce efecte asupra termenului de prescripție pentru promovarea acțiunii în contencios administrativ prin raportare la prevederile art. 11 Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, iar nu asupra modului de calcul al prescripției reglementate de art. 135 c.pr.fiscală.

X. Competența materială în cazul contestării procesului verbal de contravenție și a actelor de control care ar atrage competența tribunalului, ca instanță de contencios administrativ – disjungerea cererii de anulare a actelor de control și declinarea acestui petit la tribunal sau declinarea întregii cauze, în condițiile art. 99 alin. 2 c.pr.civ. (temă propusă de Judecătoria Zărnești)

- art. 99 alin. 2 c.pr.civ.;

- Cod obiect ECRIS: 4970 – anulare proces-verbal de contravenție.

Opinia unanimă a magistraților prezenți a fost în sensul că prevederile art. 99 alin. 2 c.pr.civ. nu sunt incidente. Pentru a fi aplicabile aceste norme este necesar ca raportul juridic să aibă un titlu comun sau aceeași cauză sau, deși au cauze diferite, să existe o strânsă legătură între acestea. Între procesul verbal de contravenție și actul de control există o interdependență, în sensul că primul este subsecvent celui de-al doilea, dar aceasta nu este suficientă în a aprecia că există o strânsă legătură între acestea prin raportare la cauza lor, față de motivele diferite de nelegalitate ce pot fi incidente cu privire la acestea.

Data,
15.04.2015

Președinte delegat SCAF – Curtea de Apel Brașov,
Maria Iuliana Mihai

R O M A N I A
CURTEA DE APEL BRAȘOV
Secția penală

Minuta întâlnirii trimestriale
a judecătorilor specializați în judecarea cauzelor
penale din circumscripția Curții de Apel Brașov
08 aprilie 2015

Cuprins:

1. Incidența împăcării în ipoteza în care inculpatul este trimis în judecată pentru comiterea mai multor infracțiuni aflate în concurs, comise înainte de momentul intrării în vigoare a Codului penal în vigoare, iar pentru o faptă, conform Codului penal în vigoare, legea prevede posibilitatea împăcării, pentru celelalte fapte, legea mai favorabilă este Codul penal din 1969.

2. La punerea în executare a măsurilor educative neprivative de libertate, se citează consilierul de probațiune din raza localității de domiciliu a minorului sau din raza instanței de executare.

3. Soluția instanței cu privire la măsurile preventive atunci când pronunță suspendarea executării pedepsei sub supraveghere

4. Punerea în executare a măsurii educative neprivative de libertate atunci când minorul nu se prezintă la citațiile emise.

5. Dacă încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau judecătorul de fond acordă, inculpatului arestat la domiciliu sau aflat sub control judiciar, permisiunea de a realiza, temporar, o acțiune dintre cele care i-au fost impuse să le respecte, este executorie și dacă împotriva acesteia se poate declara contestație.

6. În situația măsurii controlului judiciar care a fost dispusă de procuror, ordonanța prin care se respinge o cerere având ca obiect permisiunea de a realiza, temporar, o acțiune dintre cele care i-au fost impuse să le respecte, se atacă la judecătorul de drepturi și libertăți sau se atacă la procurorul ierarhic superior conform art. 339 Cod procedură penală.

7. În situația în care se reține o stare de fapt ușor diferită decât cea din rechizitoriu, dar care nu afectează încadrarea juridică și nici forma de vinovăție, dacă mai sunt aplicabile dispozițiile art.396 alin.10 Cod procedură penală.

8. Instanța competentă în cazul promovării căii extraordinare de atac a contestației în anulare în situația hotărârilor rămase definitive la Înalta Curte de Casație și Justiție sub imperiul vechiului cod.

9. Camera preliminară. Dacă se impune comunicarea rechizitoriului către persoana vătămată, părțile civile și părțile responsabile civilmente? Dacă se pot formula excepții și cereri și după termenul acordat în acest sens?

10. Durata măsurii arestării preventive/arestului la domiciliu luate în contestație după ce judecătorul de drepturi și libertăți de la prima instanță a luat față de inculpat măsura arestului la domiciliu/arestării preventive.

11. Incidența art.4 C. pen. în ceea ce privește încadrarea juridică a unei fapte atunci când suntem în prezența unei/unor circumstanțe care califică respectiva faptă, potrivit C. pen. 1968.

12. Procedura de urmat în cazul prevăzut de art.128 C.pr.pen. ce reglementează dispunerea măsurii protecției martorului în cursul judecății.

1. Incidența împăcării în ipoteza în care inculpatul este trimis în judecată pentru comiterea mai multor infracțiuni aflate în concurs, comise înainte de intrării în vigoare a Codului penal în vigoare, iar pentru o faptă, conform Codului penal în vigoare, legea prevede posibilitatea împăcării, pentru celelalte fapte, legea mai favorabilă este Codul penal din 1969.

Cuprins pe materii: Drept penal. Partea generală.

Indice alfabetic: Drept penal

- aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei
- împăcarea.

C.pen., art.5 alin.1 C.pen., art.159 alin.1 și 2 C.pen.

Soluție: În stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr.265/2014, nu pot fi combinate prevederile din legi succesive.

Argumente:

Ipoteza care a generat dezbaterea acestei probleme juridice a avut ca punct de plecare modificarea adusă de Codul penal în vigoare instituției împăcării, respectiv faptul că, potrivit dispozițiilor art.159 alin.1 C.pen., *împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu, dacă legea o prevede în mod expres*, iar potrivit alin.2 al aceluiași articol, *împăcarea înlătură răspunderea penală și stinge acțiunea civilă.*

În condițiile în care inculpatul este trimis în judecată pentru comiterea mai multor infracțiuni aflate în concurs, comise înainte de momentul intrării în vigoare a Codului penal în vigoare, pentru o faptă, conform Codului penal în vigoare, legea prevede posibilitatea împăcării, iar pentru celelalte fapte, legea mai favorabilă este Codul penal din 1969.

Prima soluție propusă a fost aceea a soluționării conflictului de drept prin faptul că se ia act de împăcare și se pronunță încetarea procesului penal pentru fapta pentru care, potrivit Codului penal în vigoare, părțile se pot împăca, iar pentru celelalte fapte, instanța dispune condamnarea, conform Codului penal din 1969, mai favorabil inculpatului.

A doua soluție a fost că instanța nu poate lua act de împăcare, ci va dispune condamnarea inculpatului pentru toate faptele, conform Codului penal din 1969, apreciat ca fiind mai favorabil.

Cu majoritate, magistrații prezenți și-au însușit a doua soluție dintre cele propuse, prin raportare la considerentele Deciziei Curții Constituționale nr.265/2014, potrivit căroră în alegerea legii penale mai favorabile nu pot fi combinate prevederile din legi succesive.

2. La punerea în executare a măsurilor educative neprivative de libertate, se citează consilierul de probațiune din raza localității de domiciliu a minorului sau din raza instanței de executare.

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea specială. Executarea hotărârilor penale.

Indice alfabetic: Drept procesual penal.

- punerea în executare a măsurilor educative neprivative de libertate
- instanța de executare.

C.pr.pen., art.511, art.553 alin.6

Soluție: potrivit dispozițiilor art.553 alin.6 C.pr.pen., în cazul pedepselor și măsurilor neprivative de libertate, judecătorul delegat cu executarea din cadrul instanței de executare poate delega unele atribuții judecătorului delegat cu executarea de la instanța corespunzătoare în grad instanței de executare în circumscripția căreia locuiește persoana aflată în executare.

Argumente:

Ipoteza care a generat dezbaterea acestei probleme juridice a avut ca punct de plecare soluțiile prin care minorilor – care locuiesc în alte localități decât cea în care se află instanța de executare – li se aplică măsuri educative.

Potrivit dispozițiilor art.31 alin.1 lit.d și alin.4 din Legea nr.252/2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, *în desfășurarea activității de probațiune, consilierii de probațiune [...] coordonează procesul de supraveghere a respectării uneia dintre următoarele măsuri educative neprivative de libertate: stagiul de formare civică, supravegherea, consemnarea la sfârșit de*

săptămână, asistarea zilnică, respectiv pentru desfășurarea activității prevăzute la alin. (1) lit. c) - e) este competent serviciul de probațiune în a cărei circumscripție teritorială se află locuința persoanei supravegheate.

Potrivit dispozițiilor art.511 C.pr.pen., în cazul în care s-a luat față de minor vreuna dintre măsurile educative neprivative de libertate, după rămânerea definitivă a hotărârii se fixează un termen pentru când se dispune [...], chemarea [...] reprezentantului serviciului de probațiune pentru punerea în executare a măsurii luate și a persoanelor desemnate cu supravegherea acesteia.

În situația în care suntem în prezența unei distanțe prea mari între localitatea în care se află instanța de executare și cea în care se află serviciul de probațiune pentru punerea în executare a măsurii educative neprivative de libertate, potrivit dispozițiilor art.553 alin.6 C.pr.pen., judecătorul delegat cu executarea din cadrul instanței de executare poate delega unele atribuții judecătorului delegat cu executarea de la instanța corespunzătoare în grad instanței de executare în circumscripția căreia locuiește persoana aflată în executare.

3. Soluția instanței cu privire la măsurile preventive atunci când pronunță suspendarea executării pedepsei sub supraveghere

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea generală. Măsuri preventive. Hotărâre prin care instanța de judecată pronunță suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, chiar nedefinitivă.

Indice alfabetic: Drept procesual penal.

- încetarea de drept a măsurilor preventive
- revocarea măsurilor preventive

C.pr.pen., art.241, art.242

Cod obiect ECRIS 2856 – încetare de drept măsură preventivă

Cod obiect ECRIS 2837 – revocare măsură preventivă

Soluție: potrivit dispozițiilor art.241 alin.1 lit.b C.pr.pen., măsurile preventive încetează de drept în cazurile în care [...] instanța de judecată pronunță o hotărâre de [...] suspendare a executării pedepsei sub supraveghere, chiar nedefinitivă.

4. Punerea în executare a măsurii educative neprivative de libertate atunci când minorul nu se prezintă la citațiile emise.

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea specială. Executarea hotărârilor penale.

Indice alfabetic: Drept procesual penal.

- punerea în executare a măsurilor educative neprivative de libertate
- instanța de executare.

C.pr.pen., art.511, art.553 alin.6

Soluție: *potrivit art.511 C.pr.pen. ce reglementează punerea în executare a măsurilor educative neprivative de libertate, în cazul în care s-a luat față de minor vreuna dintre măsurile educative neprivative de libertate, după rămânerea definitivă a hotărârii se fixează un termen pentru când se dispune aducerea minorului, chemarea reprezentantului legal al acestuia, a reprezentantului serviciului de probațiune pentru punerea în executare a măsurii luate și a persoanelor desemnate cu supravegherea acesteia.*

Argumente:

Ipoteza care a generat dezbaterea acestei probleme juridice a avut ca punct de plecare situațiile în care, deși citați în vederea punerii în executare a măsurilor educative neprivative de libertate, minorii nu se prezintă în fața judecătorului delegat.

Se observă că legiuitorul, în cuprinsul art.511 C.pr.pen., folosește termenul „aducerea”, ceea ce conduce la ideea de emitere a unui mandat de aducere.

S-a ajuns la concluzia sesizării Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Justiției cu propunerea de modificare a art.265 alin.1 C.pr.pen., în sensul introducerii posibilității de a emite un mandat de aducere, pe lângă organele de urmărire penală sau instanțele de judecată, și în ceea ce-l privește pe judecătorul delegat cu executarea.

5. Dacă încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau judecătorul de fond acordă, inculpatului arestat la domiciliu sau aflat sub control judiciar, permisiunea de a realiza, temporar, o acțiune dintre cele care i-au fost impuse să le respecte, este executorie și dacă împotriva acesteia se poate declara contestație.

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea generală. Măsuri preventive. Control judiciar. Control judiciar pe cauțiune. Arest la domiciliu.

Indice alfabetic: Drept procesual penal.

- Obligații în cadrul măsurilor preventive ale controlului judiciar, controlului judiciar pe cauțiune și arestului la domiciliu.

C.pr.pen., art.215, art.216, art.221

Cod obiect ECRIS 76 – modificare conținut arest la domiciliu

Cod obiect ECRIS 65 – modificare obligații control judiciar

Cod obiect ECRIS 75 – modificare obligații control pe cauțiune

Soluție: *cu majoritate de voturi, încheierea pronunțată este definitivă. S-a argumentat în sensul că nu se dispune asupra măsurii preventive, nu sunt impuse noi obligații ori înlocuite sau încetate cele dispuse inițial, ci asupra posibilității ca inculpatul să poată efectua anumite acțiuni care se circumscriu nevoilor temporare ale acestuia.*

Argumente:

Ipoteza care a generat dezbaterea acestei probleme juridice a avut ca punct de plecare situațiile în care inculpații formulează cereri prin care solicită încuviințarea efectuării anumitor activități care se circumscriu nevoilor temporare ale acestora, dar care sunt, în același timp, obligații negative în cadrul măsurilor preventive luate față de aceștia – participarea la anumite evenimente în familiile acestora, rezolvarea anumitor probleme medicale, etc.

Potrivit unui punct de vedere, minoritar, prin formularea unei asemenea cereri, judecătorul investit va dispune asupra măsurii preventive, astfel că, încheierea pronunțată urmează regimul celor menționate în art.204-206 C.pr.pen.

Potrivit punctului de vedere majoritar, judecătorul investit cu soluționarea unei asemenea cereri nu dispune asupra măsurii preventive, nu sunt impuse noi obligații ori înlocuite sau încetate cele dispuse inițial, ci se pronunță asupra posibilității ca inculpatul să poată efectua anumite acțiuni care se circumscriu nevoilor temporare ale acestuia. Astfel, inculpatului i se permite, temporar, să participe la anumite evenimente (examene, înmormântări) sau să-și rezolve anumite probleme medicale (investigații, intervenții chirurgicale) care, prin natura lor, impun urgența. Or, oferindu-se posibilitatea atacării unei astfel de încheieri, natura evenimentului sau problemei la care se solicită prezența inculpatului, poate dispărea și s-ar ajunge ca dreptul inculpatului care formulează o astfel de cerere să nu fie concret și efectiv, ci să fie doar teoretic, iluzoriu.

6. În situația măsurii controlului judiciar care a fost dispusă de procuror, ordonanța prin care se respinge o cerere având ca obiect permisiunea de a realiza, temporar, o acțiune dintre cele care i-au fost impuse să le respecte, se atacă la judecătorul de drepturi și libertăți sau se atacă la procurorul ierarhic superior conform art. 339 Cod procedură penală.

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea generală. Măsuri preventive. Control judiciar. Control judiciar pe cauțiune.

Indice alfabetic: Drept procesual penal.

- Obligații în cadrul măsurilor preventive ale controlului judiciar și controlului judiciar pe cauțiune

Cod obiect ECRIS 65 – modificare obligații control judiciar

Cod obiect ECRIS 75 – modificare obligații control pe cauțiune

Soluție: *ordonanța este supusă plângerii prevăzute de art.339 C.pr.pen. la procurorul ierarhic superior. S-a argumentat în sensul că nu se dispune asupra măsurii preventive, nu sunt impuse noi obligații ori înlocuite sau încetate cele dispuse inițial, ci se dispune asupra posibilității ca inculpatul să poată efectua anumite acțiuni care se circumscriu nevoilor temporare ale acestuia.*

Argumente: aceleași de la pct.5.

7. În situația în care se reține o stare de fapt ușor diferită decât cea din rechizitoriu, dar care nu afectează încadrarea juridică și nici forma de vinovăție, dacă mai sunt aplicabile dispozițiile art.396 alin.10 Cod procedură penală.

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea specială. Judecata. Procedura în cazul recunoașterii învinuirii. Rezolvarea acțiunii penale.

Indice alfabetic: Drept procesual penal.

- recunoașterea în totalitate a faptelor reținute în sarcina inculpatului numai în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor noi
- condamnarea sau amânarea aplicării pedepsei cu limitele de pedeapsă reduse cu o treime în cazul pedepsei închisorii, respectiv cu o pătrime în cazul amenzii, dacă instanța reține aceeași situație de fapt ca cea descrisă în actul de sesizare și recunoscută de către inculpat.

C.pr.pen., art.374 alin.4, art.375 alin.1 și 2, art.396 alin.10

Soluție: procedura de recunoaștere a învinuirii presupune ca inculpatul să recunoască în totalitate faptele reținute în sarcina sa prin actul de sesizare, în caz contrar nu se aplică această procedură.

Argumente:

Art.396 alin.10 C.pr.pen. se constituie într-o normă de trimitere la art.375 alin.1 C.pr.pen., aceasta din urmă făcând trimitere la art.374 alin.4 ce prevede posibilitatea pentru inculpat ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți, dacă recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa.

În aceste condiții, pornind de la ipoteza de mai sus, nu pot fi aplicate dispozițiile care reglementează procedura în cazul recunoașterii vinovăției.

8. Instanța competentă în cazul promovării căii extraordinare de atac a contestației în anulare în situația hotărârilor rămase definitive la Înalta Curte de Casație și Justiție sub imperiul vechiului cod.

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea specială. Judecata. Contestația în anulare. Hotărâri definitive prin soluționarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a recursului din Codul de procedură penală 1968.

Indice alfabetic: Drept procesual penal.

- instanța competentă.

C.pr.pen., art.429

Soluție: Competența aparține Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Argumente: *potrivit art.429 C.pr.pen., contestația în anulare se introduce la instanța care a pronunțat hotărârea a cărei anulare se cere. Contestația în anulare pentru cazul în care se invocă autoritatea de lucru judecat se introduce la instanța la care a rămas definitivă ultima hotărâre.*

Chiar dacă, sub imperiul Codului de procedură penală 1968, Înalta Curte soluționa recursurile declarate împotriva deciziilor pronunțate în apel de curțile de apel (prima instanță fiind tribunalul) și împotriva sentințelor pronunțate de curțile de apel, iar în actuala reglementare sentințele pronunțate în primă instanță devin definitive prin soluționarea apelurilor de către curțile de apel, Înalta Curte de Casație și Justiție soluționează contestațiile în anulare declarate împotriva deciziilor pronunțate în recurs sub imperiul Codului de procedură penală 1968.

În acest sens, a se vedea decizia pronunțată în data de 25.03.2015 de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr.212/1372/2014.

9. Camera preliminară. Dacă se impune comunicarea rechizitoriului către persoana vătămată, părțile civile și părțile responsabile civilmente? Dacă se pot formula excepții și cereri și după termenul acordat în acest sens?

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea specială. Camera preliminară.

Indice alfabetic: Drept procesual penal.

- comunicarea rechizitoriului în faza camerei preliminare
- formularea excepțiilor și cererilor

Soluție: Nu se impune comunicarea rechizitoriului decât către inculpat, iar cererile și excepțiile pot fi formulate și la termenul la care au fost citate părțile.

Argumente:

Soluția privind comunicarea rechizitoriului este motivată de faptul că textul art. 344 alin. 2 C.pr.pen. prevede că acesta se comunică doar inculpatului. În plus, rechizitoriul este actul de inculpare și privește exclusiv raportul de drept penal dintre inculpat și stat.

În ce privește procedura camerei preliminare, pentru respectarea deciziei Curții Constituționale se impune citarea părților și persoanei vătămate la un termen, care nu poate fi mai scurt de 20 de zile, până la care acestea pot formula în scris cereri și excepții. Se admite totuși, că în cazul în care acestea formulează astfel de cereri și excepții oral, în fața judecătorului de cameră preliminară, ele vor fi analizate, neputând fi respinse pe motiv că nu au fost formulate în scris, deoarece legea nu prevede o astfel de sancțiune.

Dacă procurorul sau celelalte părți, care nu au formulat cereri sau excepții, solicită un termen pentru a răspunde la acestea, li se va acorda acest termen, ținând cont de termenul de recomandare de 10 zile, din art. 344 alin. 4 C.pr.pen., pentru a da posibilitatea discutării în contradictoriu a acestora.

10. Durata măsurii arestării preventive/arestului la domiciliu luate în contestație după ce judecătorul de drepturi și libertăți de la prima instanță a luat față de inculpat măsura arestului la domiciliu/arestării preventive.

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea generală. Măsurile preventive.

Indice alfabetic: Drept procesual penal.

- durata arestului la domiciliu
- durata arestării preventive

C.pr.pen., art.222, art.226 alin.2, art.227 alin.2

Cod obiect ECRIS 2827 – luarea măsurii arestării preventive

Cod obiect ECRIS 2823 – luarea măsurii arestului la domiciliu

Soluție: măsura va fi luată pe o durată de 30 de zile.

Argumente:

Ipoteza care a generat dezbaterea acestei probleme juridice a avut ca punct de plecare dosarul nr.1224/1/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție având ca obiect luarea măsurii arestării preventive propusă de DNA/DIICOT - art.223 C.pr.pen.

Inițial, prin încheierea nr.232/26.03.2015, a fost respinsă propunerea de arestare preventivă, iat în baza art.218 alin.1 C.pr.pen. cu referire la art.219 alin.1 C.pr.pen., art.227 alin.2 și art.202 alin.4 lit.d C.pr.pen., inculpatului Vâlcov Darius-Bogdan i-a fost aplicată măsura preventivă a arestului la domiciliu pe o perioadă de 30 zile.

Ulterior, la 7 zile, în contestația DNA, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis propunerea și a luat măsura arestării preventive pe o durată de 23 de zile.

S-a apreciat, dat fiind faptul că trecuseră exact 7 zile de la luarea măsurii arestului la domiciliu, că Înalta Curte a dedus cele 7 zile din perioada de 30 de zile prevăzută de art.226 alin.2 C.pr.pen.

În unanimitate, judecătorii prezenți au apreciat că durata măsurii arestării preventive/arestului la domiciliu luate în contestație după ce judecătorul de drepturi și libertăți de la prima instanță a luat față de inculpat măsura arestului la domiciliu/arestării preventive are un termen maxim de 30 de zile, fără a se putea lua în considerare durata măsurii anterioare.

11. Incidența art.4 C.pen. în ceea ce privește încadrarea juridică a unei fapte atunci când suntem în prezența unei/unor circumstanțe care califică respectiva faptă, potrivit C.pen. 1968.

Cuprins pe materii: Drept penal. Partea generală. Aplicarea legii penale de dezincriminare.

Indice alfabetice: Drept penal.

- incidența unei/ unor circumstanțe care califică o faptă penală.

Soluție: s-a propus promovarea unui recurs în interesul legii, dat fiind faptul că la nivelul Curții de Apel Brașov, sub acest aspect, practica nu este unitară.

Potrivit primei opinii, art.4 C.pen. face vorbire de faptul că „legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă”, astfel că dacă fapta este incriminată în continuare, însă nu mai suntem în prezența unor împrejurări care să o califice așa cum se întâmpla în vechea reglementare, iar Codul penal 1968 este lege penală mai favorabilă, încadrarea juridică va avea în vedere calificarea din acest din urmă cod.

Potrivit celei de-a doua opinii, dacă fapta este incriminată în continuare, însă nu mai suntem în prezența unor împrejurări care să o califice așa cum se întâmpla în vechea reglementare, iar Codul penal 1968 este lege penală mai favorabilă, încadrarea juridică nu va mai avea în vedere calificarea din acest din urmă cod.

Un caz concret pe marginea căruia s-a discutat a fost comiterea, înainte de 01.02.2014, a unui furt în loc public, iar legea penală mai favorabilă este Codul penal anterior.

12. Procedura de urmat în cazul prevăzut de art.128 C.pr.pen. ce reglementează dispunerea măsurii protecției martorului în cursul judecății.

Cuprins pe materii: Drept procesual penal. Partea generală. Probele, mijloacele de probă și procedeele probatorii.

Indice alfabetic: Drept procesual penal.

- protecția martorilor
- dispunerea măsurii protecției martorului în cursul judecății

C.pr.pen., art.125, art.127, art.128

Soluție: s-a constatat că, în prezent, în aplicația Ecris nu avem un cod pentru acest tip de procedură.

S-a apreciat că se impune sesizarea Consiliului Superior al Magistraturii pentru reglementarea acestei proceduri, inclusiv prin modificarea ROI.

Argumente:

Ipoteza care a generat dezbaterile acestei probleme juridice a avut ca punct de plecare sesizarea Judecătoria Brașov în legătură cu cererea formulată de o parte civilă, prin avocat, de a se dispune aplicarea unei măsuri de protecție unui martor care nu a fost audiat în cursul urmăririi penale.

Procedura cuprinsă în art.128 C.pr.pen. nu acoperă toate situațiile ce se pot întâlni în practică, precum cea expusă de Judecătoria Brașov.

Se apreciază că trebuie format un dosar nou care va fi repartizat manual către completul de judecată învestit cu soluționarea conflictului de drept ce face obiectul judecății. În caz de admitere a propunerii, încheierea care va fi pronunțată nu va fi comunicată și nici nu va fi accesibilă publicului, iar citarea martorului căruia i se va acorda statutul de martor amenințat se va face prin parchet sau un alt fel de procedură, iar actele de procedură vor fi atașate în cadrul dosarului nou format. Despre dispunerea acestei măsuri de protecție, în cadrul dosarului având ca obiect conflictul de drept ce face obiectul judecății va fi atașat un proces-verbal.

Președinte Secție penală,

Judecător Constantin Epure